

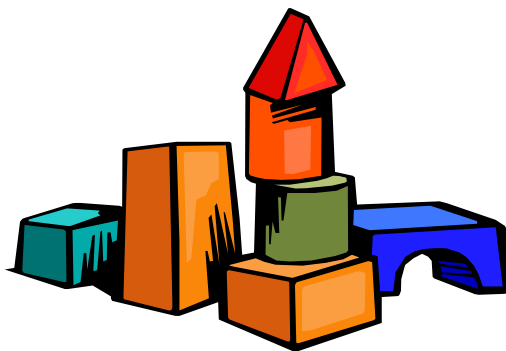
Základní škola

Štítná nad Vláří

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní družina od 1. 9. 2015

„JSOU TO DĚTI, A KDYŽ
ZLOBÍ, NEZLOBTE SE NA NĚ.“

OBSAH

	Strana	
Název školního vzdělávacího programu	1	
Obsah	2	
Identifikační údaje	3	
Charakteristika ŠVP	4	
Východiska pro sestavení ŠVP	4	
Charakteristika školní družiny	4	
Materiální vybavení	4	
Organizace režimu dne	5	
Personální podmínky	5	
Podmínky pro přihlašování a odhlašování žáků	5	5
Spolupráce s rodiči a jinými organizacemi	5	
Podmínky pro hygienické a bezpečné působení ŠD	6	
Psychosociální podmínky	6	
Co nabízí naše školní družina	6	
Požadavky na volnočasové aktivity	7	
Cíle ŠD	7	
Metody a formy činnosti ve ŠD	8	
Podmínky pro vzdělávání žáků se SVP	8	
Obsah vzdělávání	9	
Průřezová témata	9	
Klíčové kompetence	9	
Časový plán ŠD	11	
Obsah výchovně vzdělávacích činností	11	
Hlavní akce ŠD	12	

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP: Školní vzdělávací program ŠD je vytvořen jako součást Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání: „Škola – dílna lidskosti.“

Údaje o škole : Základní škola Gabry a Málinky Štítná nad Vláří, okres Zlín
Adresa: 763 33 Štítná nad Vláří 417
Ředitel školy: Mgr. Josef Hnaníček, statutární zástupce organizace, koordinátor ŠVP
Telefon, email: 577 336 120, 577 336 121, zsstitna@seznam.cz
Webové stránky: www..zs-stitna.cz
IZO: 102319308
IČO: 49156616
RED-IZO: 600114210

Zřizovatel: Obec Štítná nad Vláří se sídlem Štítná nad Vláří-Popov, č.p. 72, PSČ 763 33, telefon 577 336 125 - 6

Platnost dokumentu od : 1.9.2015

Razítko školy :

podpis ředitele:

Charakteristika ŠVP

ŠVP je důležitou složkou řízení a plánování. Přispívá k cílenému ovlivňování volného času dítěte ve ŠD, má omezit nahodilost a stereotypnost ve volbě námětů, zajistit širší návaznost na ŠVP školy, aniž by byly opakovány postupy a činnosti, které děti znají ze školního vyučování nebo z mateřské školy. Má zvýšit prestiž školní družiny v očích veřejnosti jako důležitého výchovně vzdělávacího činitele. Zájmové vzdělávání ve školní družině probíhá vlastní činností dětí, jejich vzájemným působením s okolím a získávanou vlastní zkušeností. Všechno je založeno na přímých zážitcích a činnostech, které vycházejí z individuální volby, z přirozené dětské zvědavosti, potřeby zaměstnávat se, bavit, komunikovat, a to i ve spontánní činnosti.

Východiska pro sestavení ŠVP

Charakteristika školní družiny

Školní družina je pro děti místem zájmového vyžití, regenerace sil po vyučování, místem rozvíjení tvořivosti, aktivního odpočinku, seberealizace a posilování sebevědomí, místem poznávání sebe samého a uplatnění ve skupině. Činnost a výchovné působení vychází z požadavků pedagogiky volného času, alternativních aktivit, nabídky pomůcek, her. Důležitý je požadavek dobrovolnosti, zájmovosti, pestrosti a přitažlivosti.

Školní družina je součástí základní školy a nachází se ve stejné budově, v bloku D. Má tři oddělení. Učebny i sborovna se nacházejí v klidné části areálu školy blízko školní jídelny. Děti mají k dispozici 3 plně vybavené místnosti, které v roce 2007 prošly rekonstrukcí. V areálu školy jsou sportoviště s asfaltovým hřištěm, průlezkami a houpačkami. Z prostor školy využívá ŠD cvičnou kuchyňku a obě tělocvičny.

Na základě vyhlášky Obecního úřadu Štítná nad Vláří přispívají rodiče na provoz školní družiny částkou 30,- Kč měsíčně. Poplatek se vybírá v září a v lednu a je určen na nákup pomůcek do jednotlivých oddělení školní družiny. Školní družina je v provozu od září do června s výjimkou prázdnin během školního roku.

Materiální vybavení

Školní družina má k dispozici tři místnosti s herními kouty, je vybavena starším nábytkem doplněným o nové stoly ve všech třídách. Specifickým prvkem jinak příjemného prostředí školní družiny je barevná odlišnost jednotlivých oddělení. Modrá, zelená a oranžová školní družina působí na žáky prostorným a klidným dojmem. Množství her a hraček odpovídá potřebám školní družiny. Vychovatelky se snaží zlepšit materiální podmínky pořádáním sběrů šípků a starého papíru. Pro tělovýchovné činnosti má družina možnost využití tělocvičny (dle rozvrhu). Pro pobyt venku má k dispozici tělovýchovný areál školy, na vycházky chodí žáci do blízkého okolí. Často je využívána školní i místní knihovna. Hry, hračky i knihy v družině jsou dětem volně přístupné.

Organizace režimu dne

Školní družina je v provozu od pondělí do pátku a je dětem přístupná v době 6.30 – 7.20 a od 11.15 do 15.45 hod.

11.15 - 12.00 - hygiena, oběd

12.00 – 12.30 – odpočinková činnost

12.30 – 13.30 – rekreační činnost

13.30 – 14.30 – zájmová činnost

14.30 – 15.45 – příprava na vyučování

Odchody dětí ze školní družiny: řídí se vnitřními pravidly ŠD

Školní družina nabízí žákům kromě volnočasových aktivit i zájmové kroužky dle zájmu dětí .

Personální podmínky

Pedagogické působení zajišťují tři plně kvalifikované vychovatelky, které mají požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost. Jedna se zaměřuje na tělovýchovné aktivity, jedna na hudební činnosti (hra na kytaru) a jedna na rukodělnou činnost (vaření). Odborné zaměření si dále prohlubují v nabízených kurzech i samostudiem.

Podmínky pro přihlašování a odhlašování žáků

Do školní družiny docházejí žáci prvního až pátého ročníku I. stupně ZŠ. Za mimořádných okolností, pokud to kapacita dovolí, může být přijat i žák II. stupně ZŠ. Dítě je do ŠD přijímáno na základě písemné přihlášky – zápisního lístku. Žák je tím přijat na dobu školního roku, na základě žádosti rodičů může být docházka ukončena k dohodnutému termínu. Pobyt žáků v družině a odchod žáků po skončení pobytu v ŠD je organizačně zajištěn. Žák nesmí sám opustit prostor ŠD. Školní družina se řídí Vnitřním řádem ŠD.

Spolupráce s rodiči a jinými organizacemi

Výbor KPDS každoročně přispívá na činnost ŠD. Úspěšně spolupracujeme s jednotlivými složkami v obci.

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení ŠD

- vhodná struktura režimu žáků v družině s dostatkem relaxace a aktivního pobytu daná režimem družiny a skladbou zaměstnání
- vhodný stravovací a pitný režim
- zdravé prostředí užívaných prostorů družiny (vlastní vybavené prostory, odpovídající světlo, teplo, čistota, větrání, rozměry sedacího a pracovního nábytku, hygienické vybavení prostor)
- ochrana žáků před úrazy
- pravidelná kontrola prostor a zařízení z hlediska bezpečnosti dětí
- dostupnost prostředků první pomoci, kontaktů na lékaře, praktická dovednost vychovatelek poskytovat první pomoc.
- třídní učitelé a zákonní zástupci jsou povinni o všech změnách zdravotního stavu dítěte informovat vychovatelky ŠD.

Psychosociální podmínky

- ochrana žáků před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy
- včasná informovanost žáků i jejich rodičů o činnosti školní družiny a jejím vnitřním životě
- respekt k potřebám jedince a jeho osobním problémům
- věková přiměřenost a motivující hodnocení, respekt k individualitě žáka, jeho hodnocení v souladu s individuálními možnostmi
- klidné prostředí školní družiny a příznivé sociální klima – otevřenost a partnerství v komunikaci, úcta, tolerance, uznání, empatie, spolupráce a pomoc druhému, sounáležitost s oddělením školní družiny a školou.

Co nabízí naše ŠD

Školní družina organizuje pravidelnou činnost oddělení a zájmových útvarů, pořádá příležitostné akce a v průběhu dne nabízí spontánní aktivity. Družina umožňuje dětem i odpočinek a přípravu na vyučování.

Zájmové vzdělávání formou zájmových, vzdělávacích a spontánních činností, odpočinku a relaxací, výchovou, hrou, učením, individuální prací a motivačním projektem.

Podporu citlivých vztahů k lidem, k přírodě, učíme je chránit si své zdraví, vedeme je k otevřené komunikaci, rozvíjíme schopnost spolupracovat a respektovat druhého.

Zaměření na ochranu životního prostředí.

Vhodné klima a příjemné prostředí všech prostor školní družiny. Vedeme žáky k tvořivosti a rozvoji estetického vnímání.

Respekt k individuálním schopnostem a dovednostem žáků.

Položení základů ke klíčovým kompetencím neboli schopnostem umět trávit volný čas, řešit problémy, kompetencím komunikativním, sociálním, občanským a pracovním.

Rozvoj schopnosti rozhodování, hodnocení a sebehodnocení u dětí.

Spojení žáků různých věkových skupin - je to výhoda – starší předávají zkušenosti a dovednosti mladším. Vedeme je k respektování druhých.

Požadavky na volnočasové aktivity

Pedagogické ovlivňování volného času – vychovatelka navozuje a motivuje jednotlivé činnosti.

Dobrovolnost – všechny činnosti musí být přiměřené věku dětí a jejich momentálnímu stavu, děti by je měly vykonávat dobrovolně na základě vzbuzeného zájmu a účinné motivace.

Zajímavost a zájmovost – činnosti musí být pro děti atraktivní, jsou používány nejrůznější metody, postupy a náměty, vše by mělo být pestré.

Aktivita – činnosti volit tak, aby v nich mohly být přiměřeně úspěšné všechny děti. Děti se mohou podílet na tvorbě týdenních plánů, na přípravě jednotlivých činností, na jejich realizaci a hodnocení.

Citlivost a citovost – všechny činnosti mají dětem přinášet kladné emoce nejen z činnosti samé a následného ocenění, ale také radost z objevování a překonávání jednotlivých překážek.

Seberealizace – činností dítě nachází a objevuje sebe sama, zvláště je-li kladně hodnoceno a jestliže prostřednictvím činností v oddělení vytváří sociální kontakt.

Cíle školní družiny

Zájmové vzdělávání ve školní družině naplňuje svými specifickými prostředky obecné cíle vzdělávání dané školským zákonem. Jde zejména o rozvoj žáka, jeho učení a poznání, osvojování si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost, získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí. Školní družina umožňuje odpočinkové činnosti/aktivní i klidové / a přípravu na vyučování.

V základním vzdělávání se proto usiluje o naplňování těchto cílů

- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svěbytné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem,

prostředí i k přírodě

- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

Metody a formy činností ve školní družině

1. **Pravidelné výchovné akce, vzdělávání, zájmová činnost** – zahrnují pravidelnou činnost přihlášených dětí v odděleních ŠD a zájmových útvarech.
2. **Příležitostné akce** - přesahují zpravidla rámec jednoho oddělení a nejsou zahrnuty do standardní týdenní skladby činností.
3. **Spontánní aktivity** - zahrnují každodenní individuální klidové činnosti po obědě a při pobytu venku.
4. **Příprava na vyučování** - nespočívá jen ve vypracovávání domácích úkolů ale zahrnuje i didaktické hry a další činnosti, jimiž upevňujeme a rozšiřujeme poznatky, které žáci získali ve školním vyučování.
5. **Individuální práce** – vytváří prostor pro rozvoj talentu dětí.

Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami bude podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při jejich začleňování do volnočasových aktivit věnována průběžná zvláštní pozornost. Vzhledem k tomu, že budova školy je bezbariérová, jsme schopni zajistit prostředí i pro děti s poruchami hybnosti.

Pro rozvoj žáků s SVP bude nabízet školní družina další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů, zařadíme aktivity zaměřené na rozvoj jejich tvořivosti, spolupráce, budeme se snažit zařazovat nadané děti do aktivit určených primárně vyšším věkovým skupinám a budeme se snažit o vyšší odbornou připravenost pedagogických pracovníků.

Obsah vzdělávání

Navazuje na ŠVP „Škola – dílna lidskosti“ a vychází z něj.

Vzdělávací oblasti základního vzdělávání jsou

- Člověk a jeho svět
- Jazyk a jazyková komunikace
- Matematika a její aplikace
- Informační a komunikační technologie
- Člověk a společnost
- Umění a kultura
- Člověk a zdraví
- Člověk a svět práce

Průřezová témata

- Osobnost a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Klíčové kompetence

Rovněž činnost školní družiny, stejně jako je to u ZŠ, ústí v získávání klíčových kompetencí. Kompetence jako souhrn znalostí, schopností a praktických dovedností a s nimi souvisejících postojů i hodnotových orientací jsou předpokladem k výkonu veškerých činností. V ŠD podněcujeme děti ke vzdělávání pouze na základě jejich zájmu a vzhledem k omezenému času, po který můžeme na děti působit, budeme skromní ve formulaci cílů, které kompetence by měly zakládat, či završovat. ŠD nemá stanoveny standardy, kterými musí děti vybavit, proto bude kompetence přiměřeně svým možnostem spíše posilovat a rozvíjet. Jelikož jednou činností budeme posilovat asi více kompetencí a půjde tedy o komplexní působení, nebudeme u každé jednotlivé činnosti v ŠVP formulovat jedinou kompetenci, která by měla být rozvíjena.

Kompetence k učení – žák se učí s chutí, započatou práci dokončí, vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, umí kriticky hodnotit své výkony, učí se nejen spontánně, ale také vědomě, klade si otázky a hledá na ně odpovědi, všímá si souvislostí mezi jevy, samostatně pozoruje a experimentuje, umí získat vědomosti z různých zdrojů, poznatky dává do souvislostí, zkušenosti uplatňuje v praktických situacích.

Kompetence k řešení problémů – žák si všímá dění i problémů, které jej motivují k řešení podobných problémů a situací, přemýšlí o příčinách, plánuje a promýšlí řešení problému, ověřuje prakticky správné řešení, rozlišuje správná a chybná řešení, spontánně přichází s novým řešením, je kreativní, dovede se přizpůsobit změnám, svá rozhodnutí obhajuje a uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí. Započaté činnosti dokončuje.

Kompetence komunikativní – žák ovládá řeč i mimoslovní komunikaci, myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi vyjadřuje vhodně formulovanými větami, umí vyjádřit vlastní názor, vhodně komunikuje s ostatními, dokáže říci svůj názor na veřejnosti, zapojuje se do diskuse, řeší konflikty. Umí se vyjádřit i písemně, naslouchá druhým, využívá informační prostředky, z předkládaných informací si vybírá. Komunikuje kultivovaně.

Kompetence sociální a interpersonální – žák se učí plánovat, organizuje, řídí, hodnotí, odhaduje míru rizika, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si odpovědnost za důsledky, projevuje citlivost a ohleduplnost, rozpozná vhodné a nevhodné chování, podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu, ve skupině, spolupracuje, dokáže se prosadit i podřídit, přijímá kompromis, respektuje pravidla, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi, je solidární, vytváří si pozitivní představu o sobě samém i o druhých.

Kompetence občanské a činnostní – žák si uvědomuje svá práva i práva druhých, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se bránit, chová se zodpovědně, dbá na zdraví své i druhých, respektuje a posiluje sociální a kulturní prostředí, váží si tradice a kulturního dědictví, učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně.

Kompetence k trávení volného času – žák umí účelně trávit volný čas, umí si vybrat zájmové činnosti podle svých dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných i individuálních činnostech, umí odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času

ČASOVÝ PLÁN ŠKOLNÍ DRUŽINY

ŠD může plánovat své činnosti ve třech možných úrovních

- průběžné každodenní působení vychovatelky, které se vztahuje k danému tématu
- řízená organizovaná činnost, která postupuje podle týdenní skladby zaměstnání
- příležitostné akce soustředěné k určitému vybranému tématu

Je samozřejmé, že některé celky nemohou postihnout všechny tři úrovně, ale jen některou z nich. Zvláštní důraz klademe na navozování situací a činností, při kterých žáci získávají bezprostřední smyslové a citové zážitky i zkušenosti z vlastní aktivity.

Program ŠD umožňuje co nejširší možnosti práce se žáky. Není svazující, ale inspiruje k pestré a námětově bohaté činnosti družiny.

Obsah výchovně vzdělávací činnosti

Osobnostně orientovaný program je založený na integrovaném vzdělávání hrou, na činnostech a prožitcích žáků a pracuje s tématickými celky, jejichž realizace je nejen v řízených činnostech žáků. Využíváme běžné životní situace i nahodile vzniklé okolnosti a příležitosti. Vychovatelky si zpracovávají pro svá oddělení plány, aby mohly lépe požadavky a pravidla koncipované pro celou družinu použít v konkrétních podmínkách.

HLAVNÍ AKCE ŠKOLNÍ DRUŽINY

Obsah výchovně vzdělávací činnosti je rozvržen do čtyř tématických celků – **Čtyři roční období – Podzim, Zima, Jaro, Léto.**

ZÁŘÍ	<p>„Barvy podzimu“ Zahajujeme školní rok a vítáme prváky ve školní družině. Seznámení žáků s vnitřním řádem školní družiny. Společné stanovení pravidel. Naše škola není bludiště /výtvarné zpracování /. Sběr šípků.</p>
ŘÍJEN	<p>Sběr papíru. Pojďte chytit notu – zpívání pro radost /soutěž /. Drakiáda. Čteme všichni, vypráví jen někdo – návštěva MLK.</p>
LISTOPAD	<p>Zamykáme les – výtvarná soutěž / přírodniny /. Když velcí byli malí – Turnaj v kuželkách žáků a vychovatelek. Šmankote, babičko čaruj! – návštěva MLK.</p>
PROSINEC	<p>„Bílá paní zima“ Kouzelný čas Vánoc / učíme se koledy, vyrábíme vánoční ozdoby a dárky, svoji třídu si zdobíme vánočními motivy/. Vánoční besídka s nadílkou.</p>
LEDEN	<p>Zimní radovánky – bruslení a bobování. Hádej, hádej hadači / hádanková soutěž ./ Cesta do školy – výroba dárků k zápisu. Kniha a já – návštěva MLK.</p>
ÚNOR	<p>Postav sněhuláka – soutěž. Ve hře hledej zálibu – piškvorková soutěž. Pojďte taky do pohádky – karneval. Křišťálová studánka – recitační soutěž. Pranostika na každý den – návštěva MLK.</p>

- BŘEZEN**   **„Vítáme jaro“**
Kdo se sportem rozjaří / odpoledne her a soutěží /.
Ve hře hledej zálibu – soutěž ve skládání puzzle.
První let – výroba papírových vlaštovek a soutěž v létání.
Pane Komenský, díky – návštěva MLK.
- DUBEN**   Svátky jara – velikonoční výzdoba, tradice, zvyky.
MISS ŠD.
Chodec a cyklista / dopravní soutěž /.
Cesta do knihovny – cesta za dobrodružstvím.
- KVĚTEN**   Radost pro všechny – maminkám k jejich svátku.
Zlatý slavík – hudební soutěž.
Sportovní olympiáda.
Putujeme časem – návštěva MLK.
- ČERVEN**   **„Těšíme se na prázdniny“**
Náš den „D“ – hledání pokladu na Den dětí.
Hurá, prázdniny /zábavné odpoledne pro žáky/.

Kromě hlavních akcí se v nabídce pro děti objevují i akce příležitostné. Témata jsou zpracována jako souhrn činností, ze kterých se vybírají podněty pro vlastní realizační plány a cíle, vycházející z kompetencí vlastního ŠVP. Vychovatelky mají dostatek prostoru k tvořivé práci, mohou ji volně přizpůsobovat v rámci oddělení konkrétním žákům a upravovat v souladu s jejich dosavadní poznatkovou zkušeností i s jejich aktuálními zájmy.

Akce jsou organizovány podle podmínek pro jejich vykonání.

Ve Štítné nad Vláří dne 1. září 2015

Vedoucí vychovatelka:

Hana B a r t o š o v á, v.r.

Ředitel školy:

Mgr. Josef Hnaníček